GRŴP FFRAMWAITH IECHYD A LLES ANIFEILIAID CYMRU

Cofnodion y Cyfarfod a gynhaliwyd ym Mharc Cathays, Caerdydd ar 6 Medi 2017

Yn Bresennol:

Peredur Hughes (PH)	Cadeirydd
Ifan Lloyd (IL)	
Jo Price (JP)	
David Davies (DD)	
Moss Jones (MJ)	
Abi Reader (AR)	
Paula Boyden (PB)	

Llywodraeth Cymru

Gavin Watkins (GW)	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Jackie Price (rhan o'r cyfarfod)	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Paul Critchley (PC)	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Nikki Fitzgerald (NF)	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Tony Jermyn (rhan o'r cyfarfod)	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)

Peter Jinman - FAWC (Eitem 6)
Nic De Brauwere – AWNW (Eitem 7)

Ymddiheuriadau

Christianne Glossop Prif Swyddog Milfeddygol Cymru

<u>Eitem Agenda 1: Croeso</u>

1. Croesawodd y Cadeirydd bawb i drydydd cyfarfod ar ddeg y Grŵp. Llongyfarchodd Nikki Fitzgerald ar ei phenodiad i OCVO a dywedodd eu bod yn edrych ymlaen at gydweithio yn y dyfodol.

2. Nodwyd fod Christianne Glossop wedi ymddiheuro am ei habsenoldeb ac y byddai GW yn bresennol yn ei lle. Eglurodd y Cadeirydd wrth y Grŵp fod Peter Jinman a Nic De Brauwere yn ymuno â'r cyfarfod i roi diweddariad ac i ateb unrhyw gwestiynau'n ymwneud â FAWC ac AWNW yn y drefn honno.

3. Mynegodd y Cadeirydd ei ddiolchgarwch i bawb a fu ar ddyletswydd ar stondin Llywodraeth Cymru yn y Sioe Frenhinol.

<u>Eitem Agenda 2: Cofnodion a Phwyntiau Gweithredu yn dilyn cyfarfod 14 Mehefin</u>

4. Eglurodd y Cadeirydd y cofnodon terfynol a'r pwyntiau gweithredu a ddiweddarwyd o'r cyfarfod diwethaf a oedd wedi cael eu e-bostio ar Aelodau'r Grŵp fel rhan o'r papurau ar gyfer y cyfarfod hwn.

5. Cytunwyd fod cofnodion y cyfarfod yn gofnod cywir.

<u>Eitem Agenda 3: Diweddariad gan y Cadeirydd</u>

6. Cafwyd y diweddariad canlynol gan y Cadeirydd;

a) Cynllun Gwaedu BVD

Mynegwyd bodlonrwydd fod Ysgrifennydd y Cabinet wedi cyhoeddi'r cynllun Gwaredu BVD yn y Sioe Frenhinol a bod digwyddiad lansio wedi'u drefnu ar gyfer 7 Medi mewn fferm arddangos Cyswllt Ffermio yn y Trallwng. Dywedodd y Cadeirydd wrth y Grŵp y byddai'n bresennol a mynegodd ei ddiolchgarwch i bawb a fu'n gysylltiedig â sefydlu'r cynllun.

Cadarnhaodd IL fod practisau milfeddygol wedi cael eu hyfforddiant gan Neil Paton a'u bod yn barod i'w weithredu.

Clywodd y grŵp fod Labordy WVSC yn Aberystwyth yn aros am ganlyniad asesiad achredu ULAS yr wythnos hon, ac a fyddai wedyn yn caniatáu iddi gael ei hychwanegu at restr Gwaredu BVD o labordai cymeradwy.

Yn gysylltiedig â hyn, cadarnhaodd AR ei bod wedi llwyddo i gael arian trwy Gyswllt Ffermio i ymweld â Sweden, yr Alban ac Iwerddon i edrych ar eu bioddiogelwch ac arferion gweithio BVD. Bydd AR yn rhannu unrhyw wybodaeth â'r Grŵp.

Cododd y Cadeirydd bwynt yn ymwneud â llywodraethu, a chytunodd y Grŵp ei bod yn hanfodol eu bod yn cadw golwg ar y Cynllun Gwaredu BVD.

Pwynt gweithredu 1 > Yr Ysgrifenyddiaeth i ofyn am ddiweddariad chwarterol gan Gwaredu BVD a fydd yn cael ei ystyried ym mhob cyfarfod.

b) Y Cyfarfod Nesaf ag Ysgrifennydd y Cabinet

Bydd y Cadeirydd yn cwrdd ag Ysgrifennydd y Cabinet ym mis Tachwedd i'w diweddaru ar waith y Grŵp Fframwaith a bydd yn rhoi diweddariad yng nghyfarfod nesaf WAHWFG ar 22 Tachwedd.

c) Cyfarfod Cynllunio Iechyd Anifeiliaid - MJ

Gwahoddodd y Cadeirydd MJ i'w diweddaru ar gyfarfodydd yr is-grŵp Cynllunio Iechyd Anifeiliaid.

Cadarnhaodd MJ fod y cyfarfodydd yn gwneud cynnydd da a bod y grŵp wedi cael cyflwyniad ar y Model Segmentu Ffermwyr. Dywedodd MJ fod y grŵp wedi cytuno bod angen i unrhyw anghenion AHP ategu a chyd-fynd â'r cynlluniau sicrwydd presennol.

Nododd MJ mai'r bwriad oedd paratoi adroddiad a oedd yn cyflwyno'r casgliadau ac argymhellion y grŵp yng nghyfarfod nesaf WAHWFG ym mis Tachwedd.

d) Diweddariad ar Brexit – diweddariad gan aelodau

Diolchodd y Cadeirydd i bawb am eistedd ar Weithgorau Bwrdd Crwn yr UE a chadarnhaodd pwy oedd wedi cytuno i eistedd ar bob Grŵp fel a ganlyn:

- Gweithgor Deddfwriaeth a Rheoleiddio - MJ
- Gweithgor Masnach a Chadwynau Cyflenwi – DD
- Gweithgor Rheolaeth Tir – PH
- Gweithgor Tystiolaeth a Senarios - IL

Gwahoddodd y Cadeirydd bawb i roi diweddariad ar eu cyfarfodydd:

Dywedodd DD fod presenoldeb da yn y cyfarfodydd a bod pethau'n mynd i'r cyfeiriad cywir a bod disgwyl cynhyrchu papur yn yr hydref. Roedd diffyg manylion yn gysylltiedig â chanlyniadau yn y dyfodol fel y marchnadoedd a fyddai ar gael yn effeithio ar allu BBChau i gael cynlluniau buddsoddi'n barod erbyn 2025. Mae Allforion Byw yn bwnc llosg a dywedodd DD y bydd yn monitro hyn yn ofalus ar gyfer materion iechyd a lles anifeiliaid.

Awgrymodd MJ fod yr hinsawdd ddeddfwriaethol yn ddryslyd a dyna pam yr oedd wedi gofyn am ddiweddariad ar Gyfraith Iechyd Anifeiliaid yr UE (Eitem ddiweddarach ar yr Agenda).

Dywedodd IL fod pedwar o gyfarfodydd y grŵp compact wedi'u cynnal hyd yma, a'u bod wedi canolbwyntio ar y gwahanol senarios i ganfod y prif flaenoriaethau (cyffredin) ar gyfer pob un. Roedd Ken Stebbings yn bresennol yn y cyfarfod diwethaf a chafwyd cyflwyniad ganddo ar y gwahanol sectorau a'r mathau o ffermydd yng Nghymru. Roedd y grŵp ar hyn o bryd yn paratoi dogfen argymhellion ar gyfer y Bwrdd Crwn.

Pwynt gweithredu 2 > IL i rannu copi o'r cyflwyniad PowerPoint â'r Ysgrifenyddiaeth.

Pwynt gweithredu 3 > Yr Ysgrifenyddiaeth i ddosbarthu'r cyflwyniad PowerPoint ymhlith gweddill y grŵp.

Dywedodd PH fod ei grŵp yn cytuno ar beth ddylai'r prif senarios fod ac eglurodd fod rhaniad pendant ar hyn o bryd rhwng y sectorau amgylchedd a ffermio. Maent hefyd yn ystyried y gwahanol ffrydiau cyllido (anllywodraethol) sydd ar gael a'r materion sy'n gysylltiedig â mynediad agored i ffermydd.

<u>Eitem Agenda 4: Diweddariad gan Gavin Watkins a Jackie Price</u>

7. Cyflwynwyd Jackie Price gan Gavin ac fe'i gwahoddodd i roi diweddariad ar y gwaith TB Buchol ac yna rhoddodd ei ddiweddariadau ei hun fel a ganlyn;

- **Diweddariad TB**
  Yn dilyn y cyfarfod ag Ysgrifennydd y Cabinet ar 20 Mehefin, cadarnhaodd Jackie fod rhaglen gwaredu TB ddiwygiedig, yn seiliedig ar ddull rhanbarthol, wedi cael ei datblygu. Atgoffwyd y Grŵp y bydd yn dod i rym ar 1 Hydref a bod Ysgrifennydd y Cabinet yn bwriadu gwneud datganiad llafar gerbron y Cynulliad ar 3 Hydref. Mae'r diwydiant yn dal i ymgysylltu ac mae llinell gymorth i ateb unrhyw ymholiadau neu bryderon wedi'i hagor. I ategu hyn, mae taflen Holi ac Ateb ar gael trwy dudalennau gwe Llywodraeth Cymru, sy'n cael ei diweddaru'n rheolaidd. Yn dilyn ymholiad gan y Grŵp yn ymwneud â materion yn gysylltiedig â sioeau, cadarnhaodd Jackie fod Llywodraeth Cymru'n cydweithio'n glos â Defra i ystyried profiadau yn Lloegr hyd yma.

- **Gwyliadwriaeth**
  Dywedodd GW fod adroddiad adolygu drafft Bwrdd Gwyliadwriaeth Cymru a Lloegr yn cael ei ystyried gan Brif Swyddogion Milfeddygol a Gweinidogion. Mae angen parhaus i'r Diwydiant a Llywodraeth i gyfrannu at wyliadwriaeth. Mae'r Dirprwy Brif Swyddog Milfeddygol (Graeme Cook) yn adolygu trefniadau cyflwyno data gwyliadwriaeth trwy Bost Mortem ar lefel y DU.

Pwynt gweithredu 4 > GW i ddosbarthu copïau o bapurau'r Bwrdd Llywodraethu Gwyliadwriaeth i'r ysgrifenyddiaeth i'w dosbarthu i aelodau'r WAHWFG.

- **Cynllun Gwaredu Carcasau**
  Cadarnhaodd GW y bydd y cynllun gwaredu carcasau'n cael ei ymestyn am ddwy flynedd arall.

- **Salmonela**
  Dywedodd GW fod Labordy Aberystwyth wedi canfod presenoldeb Salmonela mewn defaid, a bod ymchwiliad yn cael ei gynnal. Mae'r niwclews salmonela a ganfuwyd wedi ei gysylltu ag achosion Iechyd Cyhoeddus sy'n destun ymchwiliadau yng Ngorllewin Canolbarth Lloegr.

- **Synwyryddion Da Byw**
  Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd (FSA) yn argymell cyflwyno synwyryddion da byw i helpu i olrhain a monitro lles da byw. Mae cyfarfod yn cael ei gynnal yng Nghaeredin ar 28 Medi i ystyried y mater.

- **Clefydau**
  Anemia Heintus Ceffylaidd – mae ymchwiliad i geffylau sy'n tarddu o'r Ariannin.
  Metritws Ceffylaidd Heintus – mae'r diwydiant yn pwyso am reolaeth CEM i gael ei arwain gan Filfeddygon.
  Clefyd y Croen Talpiog – mae gwaith yn parhau i ddatblygu Strategaeth i reoli'r clefyd.

- **Arolwg Moch Daear a Ganfuwyd yn Farw**
  Mae'r tendr ar gyfer y gwaith hwn wedi'i gyhoeddi a bydd yn cael ei ddyfarnu'n fuan.

Eitem Agenda 5: Trafodaeth gyfathrebu ar weithdai posibl ar gyfer rhanddeiliaid / pobl ifanc

8. Atgoffodd y Cadeirydd bawb fel rhan o'r gwaith i godi proffil y Grŵp a'r Fframwaith, y cytunwyd yn y Diwrnod Cwrdd i Ffwrdd ac yng nghyfarfod Mehefin y byddai'r Grŵp yn trefnu gweithdai ar gyfer y genhedlaeth iau.

9. Gwahoddodd y Cadeirydd drafodaeth ar ba fath o weithdai yr hoffent eu cynnal, pa bryd ac ym mhle, y cynnwys a phwy ddylai eu hwyluso.

10. Roedd yr awgrymiadau'n cynnwys:
    - Defnyddio cynhadledd flynyddol materion gwledig Clybiau Ffermwyr Ifanc Cymru (RWS i gynnal y gweithdy ym mis Ionawr)
    - Targedu colegau hyfforddi Tir, fel Gelli Aur, i gynnal y digwyddiadau.
    - Trafod â Ffermwyr y Dyfodol
    - Yr angen i ddefnyddio Cyfryngau Cymdeithasol a'r tîm cyfathrebu mewn Addysg i ymestyn ein cyrhaeddiad
    - Ystyried gwaith mewn ysgolion hefyd er mwyn cyrraedd holl geidwaid / perchnogion posibl anifeiliaid
    - Ystyried sut y mae seminarau Bwyd HCC yn rhoi pwyslais ar darddiad bwyd a pherchnogaeth gyfrifol.

11. Cytunwyd y dylid trefnu cyfarfod gyda'r dasg o ddatblygu'r elfen hon ar gyfer y dyfodol.

Pwynt gweithredu 5 > Yr Ysgrifenyddiaeth i gytuno ar y gwahoddedigion ag aelodau'r WAHWFG a threfnu cyfarfod i ystyried gweithdai ar gyfer rhanddeiliaid / pobl ifanc.

Eitem Agenda 6: Diweddariad a thrafodaeth â Peter Jinman (Cadeirydd) y Pwyllgor Lles Anifeiliaid Fferm

12. Croesawodd y Cadeirydd Peter Jinman, Cadeirydd y Pwyllgor Lles Anifeiliaid Fferm (FAWC). Cafwyd cyflwyniad ganddo ar ôl y FAWC, ei gyfansoddiad a'r prosiectau cyfredol a diweddar. Diolchodd y Cadeirydd i Peter am ei gyflwyniad.

13. Mae'r FAWC yn bwyllgor sy'n cynghori'r Llywodraeth ac mae'n adrodd yn ôl i weinyddiaethau Prydain a Gogledd Iwerddon ar les anifeiliaid ar adeg eu lladd.

14. Dywedodd Peter fod 12 aelod annibynnol o'r FAWC ar hyn o bryd, ond bod moratoriwm ar recriwtio i gael ei godi cyn hir a'u bod yn awyddus i recriwtio rhagor o aelodau, yn enwedig rhai â phrofiad o anifeiliaid bach sy'n cnoi cil. Mae'n broses ddethol agored gyda'r panel penodi'n cael ei redeg gan Defra a gwahoddwyd y Grŵp i ystyried ymgeiswyr posibl o Gymru.

15. Cafodd Peter ei hysbysu o flaenoriaethau presennol y Grŵp Fframwaith fel sydd yng Nghynllun Gweithredu 2017/2018 a chytunwyd y byddid yn cadw mewn cysylltiad.

Pwynt gweithredu 6 > Yr Ysgrifenyddiaeth i roi dolen Peter Jinman at Gynllun Gweithredu 2017/2018

Pwynt gweithredu 7 >Yr Ysgrifenyddiaeth i gadarnhau proses benodi'r FAWC ac i hysbysu aelodau WAHWFG. Pawb i ystyried ymgeiswyr posibl o Gymru ar gyfer y FAWC

CINIO

Eitem Agenda 7: Diweddariad a thrafodaeth â Nic De Brauwere (Cadeirydd am y tro) Rhwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru (AWNW)

16. Croesawodd y Cadeirydd Nic De Brauwere (a oedd yn cymryd lle'r Cadeirydd) o Rwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru (AWNW). Eglurodd Nic De Brauwere fod blaenoriaethau AWNW wedi cael eu hadolygu eleni a bod y Grŵp yn awr yn gweithio ar y canlynol:

- Sioe deithiol perchnogaeth gyfrifol anifeiliaid anwes
- Anifeiliaid anwes ar werth ar-lein
- Cod Ymarfer Llochesi

17. Diolchodd y Cadeirydd i Peter am ei gyflwyniad diddorol a chytunwyd y dylai'r Grŵp Fframwaith barhau i ymgysylltu ag AWNW, trwy rannu gwybodaeth a mynychu cyfarfodydd.

Eitem Agenda 8: Trafodaeth ar y ffordd ymlaen yn dilyn trafodaethau cynharach â FAWC ac AWNW

18. Gan fod yr Eitem wedi cael ei thrafod fel rhan o'r agenda flaenorol, symudodd y grŵp ymlaen i'r eitem nesaf.

Eitem Agenda 9. Diweddariad a thrafodaeth ar effaith Brexit ar iechyd a lles anifeiliaid

19. Croesawodd y Cadeirydd Tony Jermyn i'r cyfarfod, a chafwyd diweddariad ganddo ar waith Cyfraith Iechyd Anifeiliaid yr UE a goblygiadau Brexit.

20. Cafwyd diweddariad gan GW ar waith Brexit OCVO ac ar yr ymgysylltu a fu hyd yma.

21. Mynegodd MJ bryderon ynglŷn â safbwynt y DU ar Gyfraith Iechyd Anifeiliaid yr UE sy'n cael ei datblygu ac roedd yn ansicr o hyd ynglŷn â sut yr oedd hyn yn datblygu, ynglŷn â dilyn rheolau'r UE ar ôl gadael, a sut y gallai hynny effeithio ar reolau'r WTO. Awgrymodd y byddai'n lleisio'i bryderon yng Ngweithgor Bwrdd Crwn yr UE.

22. Diolchodd y Cadeirydd i Tony a GW am ddiweddaru'r Grŵp a gofynnodd am i hyn fod yn Eitem Agenda sefydlog yn y cyfarfodydd o hyn ymlaen i sicrhau bod y Grŵp yn cael ei ddiweddaru.

Eitem Agenda 10. Unrhyw Fater Arall

23. Trafodwyd yr Eitemau canlynol o dan Unrhyw Fater Arall:

CCTV mewn Lladd-dai

Dywedodd y Cadeirydd ei fod wedi cael ac wedi rhoi ymateb dros dro i lythyr Cymdeithas Milfeddygon Prydain yn ymwneud â CCTV mewn lladd-dai.

Dywedodd PC wrth y Grŵp fod Ysgrifennydd y Cabinet yn ystyried ystod eang o safbwyntiau gan bob ochr o'r ddadl, cyn pwyso a mesur y goblygiadau a phenderfynu ar gamau pellach erbyn diwedd y tymor hwn.

Y Clafr

Gofynnodd y Grŵp am ddiweddariad yn dilyn cyflwyno'r Adroddiad ar y Claf i Ysgrifennydd y Cabinet.

Nododd PC fod ymateb wedi cyrraedd ac y byddai copi'n cael ei ddosbarthu ymhlith y Grŵp.

Pwynt gweithredu 8 > Yr Ysgrifenyddiaeth i ddosbarthu copi o'r ymateb ar adroddiad y Clafr i aelodau'r Grŵp.

TSE

Hysbysodd PC y Grŵp y bydd ymgynghoriad ar grynhoi a diweddaru'r rheoliadau TSE yng Nghymru'n cael ei lansio ddiwedd Medi neu ddechrau Hydref, a gofynnodd i'r Grŵp ei ystyried ac ymateb iddo.

Pwynt gweithredu 9 > Yr Ysgrifenyddiaeth i roi dolen i aelodau WAHWFG ar yr ymgynghoriad TSE pan gaiff ei lansio.

Adroddiad RUMOR VMD

Dywedodd GW fod VMD wedi cynhyrchu adroddiad ac yr hoffai pe bai'r Grŵp yn ei ystyried ac yn ymateb iddo ar fyrder.

Pwynt gweithredu 10 > GW i ddosbarthu copïau o adroddiad VMD i'r Ysgrifenyddiaeth er mwyn ei anfon ymlaen i aelodau WAHWFG.

Erthygl yng nghylchgrawn Dairy Farmer ar 'selio tethi'

Rhannodd MJ gopi â'r Grŵp o erthygl yng nghylchgrawn Dairy Farmer yn ymwneud â selio tethi.

Cytunodd y Grŵp fod hwn yn arfer gwrthun ac y dylent ysgrifennu at Gymdeithas yr Ysgrifenyddion Sioeau i ofyn am ddiweddariadau ganddynt ar yr hyn sy'n cael ei wneud i sicrhau bod hyn yn cael ei ganfod a bod achosion yn cael eu hysbysu.

Cytunodd y Grŵp hefyd i gynnwys pryderon anifeiliaid eraill yn ei lythyr, gan gynnwys marchogion gordew ar geffylau bach mewn sioeau.

Pwynt gweithredu 11 > Yr Ysgrifenyddiaeth i lunio llythyr at Gymdeithas yr Ysgrifenyddion Sioeau gan gysylltu â WAHFG i gytuno ar gynnwys y llythyr.

DIWEDD